

SON DEĞİŞİKLİKLERE GÖRE

**EFT/POS UYUMLU YENİ NESİL
ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ
(ÖKC) KULLANMA
MECBURİYETİ KILAVUZU**



2024/Ekim

Hamza ERTEKİN

SMMM/E. Vergi Dairesi Müdür Yrd.

Denetim Ve İdare Müdürü

Boğaziçi Bağımsız Denetim Ve YMM AŞ

İÇİNDEKİLER

I- EFT/POS UYUMLU YENİ NESİL ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ	3
1- Perakende Satış Yapan Mükellefler ÖKC Kullanmak Zorundadır:	3
2- Perakende Satış Yapan Mükelleflerin 1.7.2024 Tarihinden İtibaren Yeni Nesil ÖKC Kullanma Mecburiyeti Başladı:.....	4
3- 1 Temmuz 2024 Tarihinden İtibaren Mükelleflerin En Az Bir Banka İle Üye İş Yeri Anlaşması Yaparak, EFT/POS Uyumlu YN –ÖKC’leri Kullanarak Banka Kartları İle Ödeme Taleplerini Kabul Etme Zorunluluğu Başlamıştır:.....	4
4- EFT/POS Uyumlu YN ÖKC Tam Olarak Nedir?	5
5- Perakende Satış Yapan Mükelleflerin Seyyar EFT-POS Cihazları Yerine EFT/POS Özellikli YN ÖKC Kullanmaları Zorunlu Hale Getirildi:	5
6- E-Fatura/E-Arşiv Fatura Düzenleme Limitlerine Göre ÖKC Fişi Düzenlenebilecek Durumlar:	7
7- Perakende Satış Yapan Ve EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC Kullanmak Zorunda Olan Mükelleflerin Yapmaları Gerekenler:	8
II- SATIŞLARININ TAMAMINDA E-ARŞİV FATURA KULLANMAK ZORUNDA OLAN VE PERAKENDE SATIŞ YAPAN MÜKELLEFLERİN EFT/POS UYUMLU YN ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ:	8
1- Satışlarının Tamamında E-Arşiv Fatura Kullanmak Zorunda Olan Ve Perakende Satış Yapan Mükelleflerin EFT/POS Uyumlu ÖKC Kullanma Mecburiyeti:.....	8
2- E-Arşiv Fatura Kapsamında Olan Ve Perakende Satış Yapan Mükelleflerin Nihai Tüketicilere 6.900 TL ‘ye Kadar EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC’ Fişi Vermeye Devam Edebilecekler Fakat “Bilgi Fişi” Vererek Sonradan Otomatik E-Arşiv Fatura Düzenleyemeyecekler:.....	9
3- Perakende Satışları Olan Mükelleflerin EFT-POS Uyumlu YN ÖKC İle Birlikte, Tüm Müşterilerine Muafiyetten Yararlanmadan E-Arşiv Fatura Düzenlemek Üzere Sistem Kurarak, E-Fatura Kapsamında Olanlar Haricindeki E-Arşiv Sistemine Kayıtlı Vergi Mükellefleri İle Nihai Tüketicilere E-Arşiv Fatura Düzenlenmesinde Bir Sakınca Var Mıdır?	10
III- E-ARŞİV FATURA KAPSAMINDA OLMAYAN ANCAK PERAKENDE SATIŞ YAPAN MÜKELLEFLERİN EFT/POS UYUMLU YN ÖKC KULLANMA MECBURİYETLERİ:	11
1- YN ÖKC Kullanmak Zorunda Olan Perakende Satış Yapan E-Arşiv Fatura Kapsamında Olmayan Mükelleflerin E-Arşiv Fatura Düzenlemeleri Durumunda YN ÖKC Kullanma Mecburiyetleri:	11
IV- ÖKC BİLGİ FİŞİ DÜZENLENMESİ GEREKEN DURUMLAR	13
1- YN ÖKC Bilgi Fişi Düzenlenmesi Gereken Durumlar:	13
2- Bilgi Fişleri İle POS Sliplerinin Bütünleşik Olması Gerekmemektedir:	14
3- Faturası Önceden Düzenlenmiş Perakende Satışlara İlişkin Tahsilatlarda da EFT/POS Uyumlu YN ÖKC Kullanılarak Bilgi Fişi Düzenlenecektir:.....	14
4- Harici Donanım Ve Yazılımların ÖKC’lerle Bağlantılı Çalışma Esasları:	15
5- İrsaliye Yerine Geçen Bilgi Fişleri:.....	16
6- Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri:	16

7-	Satıcının E-Arşiv Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumlarda Bilgi Fişi Düzenlenmesi:	17
8-	Bilgi Fişlerinin İşlemlerin Mahiyetine Uygun Olarak Düzenlenmesi Ve Mali Belgeye Dönüştürülmesi Zorunluluğu:.....	17
V-	YEMEK KARTI/ÇEKİ KARŞILIĞI SATIŞLARDA BELGE DÜZENİ VE ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ:	18
1-	Yemek Kartı/Yemek Çeki Karşılığı Satışlarda Belge Düzeni:	18
2-	Yemek Kartı/Çeki Karşılığı Satışlarda EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC Kullanma Mecburiyeti:22	
3-	Yemek Fişi (Kartı), Hediye Kartı Vb. Kabul Ederek Satış Yapanlar Düzenlemeleri Gereken “Bilgi Fişi” İçin EFT/POS Uyumlu YN- ÖKC Kullanmak Zorunda Olup, Eski Nesil ÖKC’lar İle “Bilgi Fişi” Düzenlenmesi Mümkün Olamayacak:	23
4-	Yemek Fişi/Yemek Kartı İle Yapılan Tahsilatlara İlişkin Düzenlenecek Bilgi Fişleri:	24
5-	Yemek Kartı Firmaları Tarafından Verilen Harici POS Cihazlarının Kullanılmaya Devam Edilmesi Mümkün Müdür?	27
6-	Yemek Kartı/ Firmalarının Sağlamaları Gereken Şartlar:.....	28
7-	Kantinlerde Uygulanan Önden Yüklenebilir Kart Sisteminde Fatura Düzenlenmesi Halinde Ödeme Kaydedici Cihaz Bulundurma Zorunluluğu:.....	30
VI-	TÜM SATIŞLARINDA E-FATURA/E-ARŞİV FATURA DÜZENLEMELERİ ÜZERE ÖKC MUAFİYETİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI:	30
1-	Tüm Satışlarında E-Fatura Ve/Veya E-Arşiv Fatura Düzenleyen Mükelleflerin ÖKC Kullanma Muafiyeti:	30
2-	Muafiyet Başvurusu Nasıl ve Nereye Yapılacak?.....	31
3-	Tüm Satışlarında E-Fatura Ve/Veya E-Arşiv Fatura Düzenleyen Mükelleflerin ÖKC Kullanım Muafiyeti Şartları:.....	31
4-	Muafiyet Kapsamına Geçen Mükelleflerin Münhasıran E-Fatura veya E-Arşiv Fatura Düzenleme Yükümlülükleri Bulduğundan, YN ÖKC Fişi Düzenlemeleri Gerekmemektedir.	32
VII-	ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ OLMAYAN MÜKELLEFLERİN TAHSİLAT AMAÇLI EFT/POS CİHAZI KULLANMALARI:	33
1-	Toptan Satış Yapan Mükellefler Tahsilat Amaçlı Seyyar EFT-POS Cihazı Kullanmaları Mümkündür:.....	33
2-	ÖKC Kullanma Zorunluluğu Bulunmayan Mükelleflerin İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanmaları Mümkün:	34
VIII-	GETİRİLEN ZORUNLULUĞA UYULMAMASI HALİNDE UYGULANACAK MÜEYYİDELER:	35



EFT/POS UYUMLU YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ (ÖKC) KULLANMA MECBURİYETİ

I- EFT/POS UYUMLU YENİ NESİL ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ

1- Perakende Satış Yapan Mükellefler ÖKC Kullanmak Zorundadır:

Perakende mal ve hizmet satışı yapan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar bu faaliyetlerinde Ödeme Kaydedici Cihazları (ÖKC-Yazarkasa) kullanmaları zorunludur. (3100 Sayılı Kanun ve VUK Mük.257, 426 SN VUK GT. Md.2)

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, mal teslimi ve hizmet ifalarına istinaden düzenlenmesi gereken perakende satış fişi, fatura gibi mali belgelerin doğru ve zamanında düzenlenebilmesi, kartla ödeme imkânlarının genişletilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesine yönelik olarak bugüne kadar birçok çalışmayı hayata geçirmiştir.

Bu kapsamda, ilk defa 15.06.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmî Gazete de yayımlanan 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR uygulamasına geçilmiş ve böylece perakende mal ve hizmet satışlarında kullanılan yazarkasaların tamamının bilgisayar bağlantılı, online çalışabilen ve güvenli bir şekilde internet yoluyla satış bilgilerini Gelir İdaresi Başkanlığına iletebilen cihazlar haline getirilmesine yönelik önemli adımlar atılmıştır. Söz konusu tebliğde 427, 437, 450, 465, 466, 477 ve 488 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile değişiklikler yapılarak güncellenmiş ve bu değişikliklerle kademeli bir süreç anlayışıyla ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan mükelleflerin (perakende mal ve hizmet satışı yapan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar) yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğuna geçişi sağlanmış ve 557 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile de 1/7/2024 tarihinden itibaren YENİ NESİL ÖKC niteliğinde bulunmayan Eski Nesil ÖKC'lerin hurdaya ayrılarak tamamen kullanım dışına çıkarılmasına ve yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan banka kartları ile ödeme alınması zorunluluğunu sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

2- Perakende Satış Yapan Mükelleflerin 1.7.2024 Tarihinden İtibaren Yeni Nesil ÖKC Kullanma Mecburiyeti Başladı:

69 Seri No.lu Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ, 426 ve 483 sıra No.lu VUK Genel Tebliği uyarınca, satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarların (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) VUK'na göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde kullandıkları eski nesil ÖKC'lerin, mali hafızalarının dolup dolmadığına bakmaksızın 01.07.2024 tarihine kadar EFT/POS uyumlu Yeni Nesil ÖKC'lar ile değiştirerek kullanma mecburiyeti başlamıştır.

Faaliyetlerinde ÖKC kullanım zorunluluğu olan mükellefler 1/10/2013 tarihinden itibaren Eski Nesil ÖKC yerine YENİ NESİL ÖKC kullanmaları zorunlu hale gelmiştir. (426 SN VUK GT. Md. 4)

Faaliyetlerinde Seyyar EFT-POS Cihazı kullananlarla Yol Kenarı Otopark İşletmeleri 1/10/2013 tarihinden itibaren, bu cihazları yerine EFT-POS ÖZELLİKLİ YENİ NESİL ÖKC kullanmaları zorunluluğu bulunmaktadır. (426 SN VUK GT. Md. 4/a,b)

3- 1 Temmuz 2024 Tarihinden İtibaren Mükelleflerin En Az Bir Banka İle Üye İş Yeri Anlaşması Yaparak, EFT/POS Uyumlu YN -ÖKC'leri Kullanarak Banka Kartları İle Ödeme Taleplerini Kabul Etme Zorunluluğu Başlamıştır:

Yapılan değişikliğe göre; ÖKC kullanmak zorunda olan mükelleflerin en geç 1 Temmuz 2024 tarihinde kullanılmaya başlanılacak şekilde, Yeni Nesil ÖKC almak ve alış tarihini takip eden 30 gün içerisinde de, EFT/POS uyumlu Yeni Nesil ÖKC kullanmaya başlayarak, en az bir banka veya diğer kuruluş ya da ödeme hizmet sağlayıcısı ile üye işyeri anlaşması yaparak kullanılan her bir YN-ÖKC aracılığıyla banka kartları ile ödeme taleplerini kabul etme zorunluluğu getirilmiştir.

Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde kullanılan satış uygulama yazılımları ile kartlı ödemelerin alınmasına imkân sağlayan EFT-POS cihazlarının Yeni Nesil ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı çalışması zorunlu hale getirilmiştir. (483 SN VUK GT, Md.8).

Eski Nesil ÖKC'ler (mali hafızaları dolmamış olanlar dahil) 1/7/2024 tarihinden itibaren mükelleflerce kullanılması mümkün olmayıp, bunlar yerine YENİ NESİL ÖKC'lerin kullanılması zorunluluğu bulunmaktadır. (557 SN VUK GT. Md.4)

Eski nesil ÖKC'lerin en geç 1/7/2024 tarihine kadar 60 SN ÖKC Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara göre hurdaya ayrılması zorunludur.

4- EFT/POS Uyumlu YN ÖKC Tam Olarak Nedir?

1/7/2024 tarihinde zorunlu hale gelecek EFT/POS uyumlu Yeni Nesil ÖKC'yi önceki banka POS'u ile birlikte kullanılan basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'den ayıran en önemli özelliği; bünyesinde direk bağlanılabilen banka POS'u barındırması olup, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC de olduğu gibi haricen kablo ile banka posu bağlanamayacak olmasıdır.

5- Perakende Satış Yapan Mükelleflerin Seyyar EFT-POS Cihazları Yerine EFT/POS Özellikli YN ÖKC Kullanmaları Zorunlu Hale Getirildi:

566 Seri No.lu VUK Tebliği ile, 483 No.lu Tebliğin aşağıda yer verilen 10'uncu maddesinde yapılan değişiklik ile 25/9/2024 tarihinden itibaren uygulanmak üzere; YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren ve faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, mevcut seyyar EFT-POS cihazlarını EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler ile değiştirmelerinin zorunlu olduğu, kapsamda olan mükelleflere bankalar veya elektronik para ve ödeme kuruluşları tarafından seyyar EFT-POS cihazı vermemeleri gerektiği hüküm altına alınmıştır.

ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan mükellefler:

Faaliyetlerinde Seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC kullanmaları zorunlu olduğundan, hali hazırda ellerinde bulunan banka vb. kuruluşlardan almış oldukları Seyyar EFT-POS cihazlarını bu kuruluşlara ivedilikle iade etmeleri ve bu cihazlar yerine EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC kullanmaya başlamaları zorunludur.

Banka vb. kuruluşlardan masaüstü (kablolu) EFT-POS cihazları temin etmiş olanlar, bu tür EFT-POS cihazlarını Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC'ler ile bağlantılı ve entegre kullanma zorunlulukları çerçevesinde, gerekli bağlantı işlemlerini ivedilikle yaptırmaları ya da banka vb. kuruluşlara iade etmeleri zorunluluğu bulunmaktadır.

Bankalar vb. kuruluşlar mükelleflere Seyyar EFT-POS cihazı ile Masaüstü EFT-POS cihazı vermeden önce, GİB tarafından kendilerine açılan WEB SERVİS sorgulamasını yapmak zorundadırlar.

Bu sorgu sonucunda ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan mükelleflere seyyar EFT-POS cihazı ve Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC'si olmayan mükelleflere de Masaüstü (kablo ile bağlantısı yapılabilen) EFT-POS cihazı vermemeleri gerekmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere; Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC'si bulunmayan mükelleflere banka vb. kuruluşlar tarafından kablolu EFT-POS cihazı verilmemesi gerekmektedir.

Masaüstü (kablolu) EFT-POS cihazlarının mutlaka Basit/Bilgisayar bağlantılı Yeni Nesil ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı (ödeme alınacak tutar bilgisinin ÖKC'den Pos cihazına iletilmesi, ödeme alındıktan sonra ÖKC'den mali değeri olan fiş ile slip belgesinin bütünleşik olarak çıkacak şekilde) olarak çalışması zorunludur.

Diğer taraftan, 507 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; mal ve hizmet satışlarına ait bedellerin tahsilatı ile mali belgelerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin satış, tahsilat ve elektronik belge uygulamalarının Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (GMÖEBYS) ile mükelleflerin kullanımına sunulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı, tarafımıza ulaşan bilgilere göre; yukarıda yer verilen düzenlemeler kapsamında, mükelleflere EFT-POS cihazı vermekte olan Bankalar ile Ödeme Hizmeti Kuruluşlarına, ilgili mevzuat düzenlemelerinde belirtilen şekle aykırı olarak verilmiş seyyar veya masaüstü pos cihazlarının mükelleflerden geri alınmasına yönelik yazılar da yazılmıştır. Bankalar ile Ödeme Hizmeti Kuruluşları ilgili yazıda belirtilen tarihe kadar söz konusu şartları sağlamayan mükelleflerdeki seyyar ve masaüstü pos cihazlarını geri alacaklardır.

Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı, ÖKC kullanma zorunluluğu bulunan mükellefleri de yukarıda yer verilen düzenlemelere uyum konusunda bilgilendirmek amacıyla yazılar göndermeye başlamıştır.

483 No.lu VUK Tebliğinin 10'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 10 –(1) YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren ve faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, mevcut seyyar EFT-POS cihazlarını EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler ile değiştirmeleri zorunlu olup, (Değişik ibare:RG-25/9/2024-32673) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında banka kartı veya kredi kartı kabulünü sağlamak amacıyla işyerleriyle anlaşma yapan bankalar ya da kuruluşlar ile 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcılar tarafından da anılan mükelleflere seyyar EFT-POS cihazlarının verilmemesi gerekmektedir. “

Sakarya VDB'liğının 19.02.2016 tarih B.07.1.GİB.4.54.15.01-195[1-2015-4]-8 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

“... Bu nedenle, yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti kapsamına giren mükellefler, perakende mal satışları veya hizmet ifaları ile ilgili olarak müşterinin ayağına gitmek suretiyle nakit/kredi kartıyla yapacakları tahsilatlarda seyyar banka POS'u değil, EFT-POS özellikli yeni nesil Ödeme Kaydedici Cihazları kullanmak zorunda olduklarından, anılan Kanun kapsamına girmeniz sebebiyle faaliyetinizde tahsil amaçlı olarak kullanmayı düşündüğünüz seyyar POS cihazının yerine EFT-POS özelliği olan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları kullanmanız gerekmektedir...”

6- E-Fatura/E-Arşiv Fatura Düzenleme Limitlerine Göre ÖKC Fişi Düzenlenebilecek Durumlar:

509 Seri No.lu VUK Tebliğine göre;

- Perakende satış yapan E-fatura/E-Arşiv fatura kapsamında olan mükelleflerin vergi mükelleflerine düzenleyecekleri faturaların tutarına bakılmaksızın e-Fatura veya e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri,
- Vergi mükellefi olmayan nihai tüketicilere ise vergiler dahil 6.900 TL'yi aşan faturaları e-Arşiv olarak düzenlemeleri,

Gerekmekte olup, nihai tüketicilere bu tutarın altındaki satışlar için YN ÖKC fişi düzenlemeleri mümkün olacaktır.

- Perakende satış yapan E-fatura kapsamında olmayan mükelleflerin ise, vergi mükelleflerine, vergiler dahil 6.900 TL ye kadar olan satışlarında ÖKC veya kağıt fatura düzenlemeleri mümkün olup, bu tutarın üzerindeki satışlarında ise mutlaka e-Arşiv Fatura düzenlemeleri gerekmektedir.
- Yine nihai tüketicilere yapılan satışlarda ise, vergiler dahil 5.000 TL ye kadar olan için kağıt fatura veya ÖKC fişi düzenlemeleri mümkün olup, bu tutarın üzerindeki satışlar için mutlaka e-Arşiv fatura düzenlemeleri gerekmektedir.

Satışlarının tamamında e-Arşiv Fatura kullanmak zorunda olan perakende satış yapan mükelleflerin, e-Arşiv Fatura kapsamında olmaları, ÖKC kullanma mecburiyetlerini ortadan kaldırmayacağından, tüm satış birimlerinde EFT/POS uyumlu YN ÖKC bulundurmaları zorunlu olup, bazı durumlarda ÖKC fişi, bazı durumlar için ise EFT/POS uyumlu ÖKC BİLGİ FİŞİ düzenleme mecburiyetleri aynen devam etmektedir.

Perakende satış yapmakla birlikte ÖKC muafiyet şartlarını taşıyanlardan, muafiyet yazısı alanlar ise, ÖKC kullanma mecburiyetleri ortadan kalktığından ÖKC fişi düzenleyemeyecekler ancak, bazı durumlar için EFT/POS uyumlu ÖKC BİLGİ FİŞİ düzenlemeye devam edebileceklerdir.

Bu konulara ilişkin geniş açıklamalara ilerleyen bölümlerde başlıklar halinde yer verilecektir.

7- Perakende Satış Yapan Ve EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC Kullanmak Zorunda Olan Mükelleflerin Yapmaları Gerekenler:

Yapılan tüm bu düzenlemeler kapsamında, perakende mal satan veya hizmet veren ve Yeni Nesil ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan mükelleflerin ivedilikle;

- Eski nesil ödeme kaydedici cihazlarını hurdaya ayırması ve bu cihazlar yerine Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları (EFT-POS Özellikli Yeni Nesil ÖKC veya Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC) ya da 507 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği kapsamında yer alan İşletici Kuruluşlar tarafından onay verilmiş GMÖEBYS cihazlarını kullanmaya başlaması,
- ÖKC özelliği bulunmayan banka vb. kuruluşlar tarafından verilmiş olan **Seyyar EFT-POS** cihazlarını kullanmayı sona erdirmesi ve ilgili cihazı veren kuruluşlara söz konusu cihazlarını iade etmesi,
- Basit Bilgisayar Bağlantılı Cihazla entegre ve bağlantılı olarak kullanılmayan masaüstü (kablolu) EFT-POS cihazlarının kullanımının sona erdirmesi ve ilgili cihazı veren kuruluşlara söz konusu cihazlarını iade etmesi,
- EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC'lerden, Basit Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC ile bağlantılı masaüstü EFT-POS cihazlarından ya da Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemine ilişkin cihazlardan mutlaka banka kartları ile ödeme kabul edilmesini sağlayacak bağlantı ve geliştirmelerin yapılmış olması gerekmektedir.

II- SATIŞLARININ TAMAMINDA E-ARŞİV FATURA KULLANMAK ZORUNDA OLAN VE PERAKENDE SATIŞ YAPAN MÜKELLEFLERİN EFT/POS UYUMLU YN ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ:

1- Satışlarının Tamamında E-Arşiv Fatura Kullanmak Zorunda Olan Ve Perakende Satış Yapan Mükelleflerin EFT/POS Uyumlu ÖKC Kullanma Mecburiyeti:

Satışlarının tamamında e-Arşiv Fatura kullanmak zorunda olan perakende satış yapan mükelleflerin, e-Arşiv Fatura kapsamında olmaları, (muafiyetten yararlanmadıkları sürece) ÖKC kullanma mecburiyetlerini ortadan kaldırmamaktadır. Dolayısı ile, perakende satış yaptıkları tüm birimlerinde EFT/POS uyumlu YN ÖKC bulundurmamak ve aşağıda belirtilecek durumlarda kullanmak zorundadırlar.

Nihai tüketicilere 6.900 TL altında satışlarında YN ÖKC fişi düzenleyebileceklerdir.

Bununla beraber; 24 Temmuz 2020 tarihli *"Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz"* da belirtilen durumlar için e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile, bazı durumlarda BİLGİ FİŞİ düzenlenmesi gerektiği yönünde düzenleme bulunduğundan, kılavuzda belirtilen durumlarda müşterilere YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti devam etmektedir.

Buna göre e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile;

- Nihai tüketicilere mal tesliminde irsaliye niteliğinde bilgi fişi düzenlenmesi,
- Tahsilatın bankadan kredi kartıyla veya banka haricinde yapılması durumunda tahsilata ilişkin,
- Yemek kartı/fişi karşılığı satışlarda,

bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu olup, bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu durumlarda, EFT-POS Uyumlu YN ÖKC vasıtasıyla belirtilen bilgi fişi düzenleme mecburiyetini yerine getirmeleri gerekmektedir.

2- E-Arşiv Fatura Kapsamında Olan Ve Perakende Satış Yapan Mükelleflerin Nihai Tüketicilere 6.900 TL 'ye Kadar EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC' Fişi Vermeye Devam Edebilecekler Fakat "Bilgi Fişi" Vererek Sonradan Otomatik E-Arşiv Fatura Düzenleyemeyecekler:

30.09.2017 tarihinde yayımlanan 483 Seri No.lu VUK Tebliğinin *"ÖKC'lerden Gerçekleştirilen Satışlara Ait Mali Bilgilerin GİB'e Bildirilmesi"* başlıklı 4'üncü maddesinin aşağıda yer verilen 4'üncü bendinde, E-Arşiv fatura kapsamında olan ve perakende satış yapan mükelleflerin nihai tüketicilere 6.900 TL'ye kadar olan satışlarında EFT/POS uyumlu YN ÖKC fişi düzenlemeye devam edebilecekleri açık olarak ifade edilmektedir.

Tebliğin belirtilen bölümünde;

"(4) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen şartları sağlamak amacıyla, e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamasına geçilmesi, fatura verilme zorunluluğu olmayan perakende mal satışları ile hizmet ifalarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Faturası düzenleme mecburiyetini getirmemektedir. Bu tür satışların belgelendirilmesinde ÖKC fişlerinin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır." ifadesi yer almaktadır.

509 No.lu VUK tebliğinin **"IV.1.1. Genel Olarak"** başlıklı bölümünün son paragrafında e-arşiv faturaya dahil olan mükelleflerin uygulamaya kayıtlı olmayan mükelleflere satışlarında e-arşiv fatura düzenlemek zorunda olduğu açıklanarak, nihai tüketiciler hariç tutulduğundan, e-arşiv fatura vermek zorunda olan mükelleflerin **6.900 TL'ye** kadar nihai tüketicilere satışları için EFT/POS uyumlu YN-ÖKC fişi vermeye devam edebilecekler.

Ancak bu durumda; ÖKC fişi yerine, ÖKC Bilgi Fişi verilerek sonradan E-Arşiv fatura düzenlenmesi mümkün olmayacaktır. Sonuç olarak satış sırasında; ya ÖKC fişi ya da E-Arşiv fatura düzenlenecektir.

Tebliğin ilgili bölümü aşağıdaki gibidir:

IV.2. e-Arşiv Fatura Uygulaması

IV.2.1. Genel Olarak

“... Bu Tebliğ kapsamında Başkanlıktan e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan kullanıcılara (vergi mükellefleri veya vergi mükellefi olmayanlar) düzenleyecekleri faturaları da elektronik ortamda e-Arşiv Fatura olarak oluşturur, alıcının talebine göre e-Arşiv Faturayı kağıt veya elektronik ortamda iletir ve düzenleyene ait nüshayı ise elektronik ortamda muhafaza ve ibraz ederler.

Elektronik ortamda oluşturulan faturanın, alıcısına kâğıt olarak gönderilen veya elektronik ortamda iletilen şekli belgenin aslı, düzenleyen tarafından muhafaza edilen elektronik hali ise ikinci nüsha hükmündedir.

Bu Tebliğde düzenlenen e-Arşiv Fatura belgesi, yeni bir belge türü olmayıp, kağıt ortamdaki“ Fatura” belgesi ile niteliklere sahiptir.

e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflerin, bu Tebliğin “V.7.” ve “VIII.” Numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflere gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında faturayı e-Fatura olarak, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükellefleri ile vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında ise faturayı e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur...”

3- Perakende Satışları Olan Mükelleflerin EFT-POS Uyumlu YN ÖKC İle Birlikte, Tüm Müşterilerine Muafiyetten Yararlanmadan E-Arşiv Fatura Düzenlemek Üzere Sistem Kurarak, E-Fatura Kapsamında Olanlar Haricindeki E-Arşiv Sistemine Kayıtlı Vergi Mükellefleri İle Nihai Tüketicilere E-Arşiv Fatura Düzenlenmesinde Bir Sakınca Var Mıdır?

Perakende satış yapılan tüm şubelerde EFT-POS Uyumlu YN ÖKC bulundurmak suretiyle, E-Arşiv kapsamındaki vergi mükellefleri ile nihai tüketicilere E-Arşiv Fatura düzenlenmesinde yasal bir engel görülmemektedir. Bununla birlikte; tüm müşterilere e-Arşiv Fatura düzenlenecek olması, her bir satış yapılan şubede EFT-POS uyumlu YN ÖKC bulundurma ve kullanma mecburiyetini ortadan kaldırmayacaktır.

Ayrıca, e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile; nihai tüketicilere mal tesliminde irsaliye niteliğinde bilgi fişi düzenlenmesi, tahsilatın bankadan kredi kartıyla veya banka haricinde yapılması durumunda tahsilata ilişkin bilgi fişi düzenlenmesi, yemek fişi karşılığı satışlarda bilgi fişi düzenlenmesi zorunluluğu devam edeceğinden, EFT-POS Uyumlu YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti devam edecektir.

1.7.2024 tarihinden itibaren, EFT - POS uyumlu Yeni Nesil ÖKC kullanmaya başlayarak, en az bir banka veya diğer kuruluş ya da ödeme hizmet sağlayıcısı ile üye işyeri anlaşması yaparak kullanılan her bir YN-ÖKC aracılığıyla banka kartları ile ödeme taleplerini kabul etme zorunluluğu getirilmiştir.

1/7/2024 tarihinde zorunlu hale gelen EFT - POS uyumlu Yeni Nesil ÖKC'yi önceki banka POS'u ile birlikte kullanılan basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'den ayıran en önemli özelliği; bünyesinde banka POS'u bulunmakta olup, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC de olduğu gibi haricen kablo ile banka posu bağlanamayacak olmasıdır.

ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren mükellefler, perakende mal satışları veya hizmet ifaları ile ilgili olarak müşterinin ayağına gitmek suretiyle nakit/kredi kartıyla yapacakları tahsilatlarda seyyar banka POS'u değil, EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanmak zorunda olduklarından, tahsil amaçlı da olsa, seyyar POS cihazının yerine EFT-POS özelliği YN ÖKC kullanılması gerekmektedir.

III- E-ARŞİV FATURA KAPSAMINDA OLMAYAN ANCAK PERAKENDE SATIŞ YAPAN MÜKELLEFLERİN EFT/POS UYUMLU YN ÖKC KULLANMA MECBURİYETLERİ:

1- YN ÖKC Kullanmak Zorunda Olan Perakende Satış Yapan E-Arşiv Fatura Kapsamında Olmayan Mükelleflerin E-Arşiv Fatura Düzenlemeleri Durumunda YN ÖKC Kullanma Mecburiyetleri:

E-arşiv fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, vergi mükellefi olmayan nihai tüketicilere yapılan satışlarda vergiler dahil toplam tutarın 5.000 TL'yi, vergi mükelleflerine düzenlenenler için 6.900 TL'yi aşması halinde, faturaların kağıt fatura yerine e-arşiv fatura olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

E-Arşiv Fatura kapsamında olmayan ve perakende satış yapan mükelleflerin; nihai tüketicilere KDV dahil 5.000 TL altındaki satışlarında kağıt fatura veya ÖKC fişi ve vergi mükelleflerine KDV dahil 6.900 TL'nin altındaki satışlarında da kağıt fatura veya ÖKC fişi düzenlemeleri mümkün olacaktır.

Ancak belirtilen tutarın üzerindeki satışlarda vergi mükellefleri ile nihai tüketicilere e-Arşiv Fatura düzenlenmesi zorunlu olacağından, e-Arşiv fatura düzenlenebilecektir.

Dolayısı ile, bu mükelleflerin de tüm satışlarında e-Arşiv fatura düzenlemek istemeleri durumunda da, EFT/POS uyumlu YN ÖKC bulundurma ve kullanma mecburiyetini ortadan kaldırmadığından, her bir iş yerinde YN ÖKC bulundurmak suretiyle tüm müşterilerine e-Arşiv Fatura düzenlemesinde bir sakınca olmayacaktır.

Bununla beraber; 24 Temmuz 2020 tarihli "*Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz*" da belirtilen durumlar için e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile, bazı durumlarda BİLGİ FİŞİ düzenlenmesi gerektiği yönünde düzenleme bulunduğundan, kılavuzda belirtilen durumlarda müşterilere YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti devam etmektedir.

Buna göre e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile; nihai tüketicilere mal tesliminde irsaliye niteliğinde bilgi fişi düzenlenmesi, tahsilatın bankadan kredi kartıyla veya banka haricinde yapılması durumunda tahsilata ilişkin bilgi fişi düzenlenmesi, yemek fişi karşılığı satışlarda bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu olup, bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu durumlarda, EFT-POS Uyumlu YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır.

509 Seri No.lu VUK Tebliğine göre E-Arşiv Fatura düzenleme zorunluluğu kapsamı aşağıdaki gibidir:

IV.2.4.3. e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalar

"e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1/1/2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 5 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından Kanununun 232 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, işlemin gerçekleştiği yıla ait, fatura düzenleme zorunluluğuna ilişkin tutarı) aşması halinde, söz konusu faturaların, bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, "e-Arşiv Fatura" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden ya da Başkanlığın e-Belge düzenleme portaline gerekli entegrasyonları sağlayarak Başkanlıktan izin alan özel entegratör kuruluşların sistemleri aracılığıyla düzenlenmesi zorunludur. Söz konusu faturaların bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde e-Arşiv Fatura yerine matbu (kağıt) fatura olarak düzenlenmesi veya alınması halinde, faturayı düzenleyen ile nihai tüketici dışındaki vergi mükellefiyeti bulunan alıcı hakkında düzenlenen veya alınan her bir kağıt fatura için ayrı ayrı olmak üzere Kanununun 353 üncü maddesinde öngörülen cezai hüküm uygulanır. Satıcı ve alıcının her ikisinin de e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar olması halinde, bunlar arasında düzenlenen faturaların tamamının e-Fatura olması gerekmektedir.

Aynı günde aynı kişilere düzenlenen faturalar topluca birlikte değerlendirilecek olup, faturaların vergi dâhil tutar toplamının belirtilen tutarı aşması halinde, söz konusu faturaların e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi ve alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu kapsamda düzenlenmesi gereken e-Arşiv Faturalara ilişkin usul ve esaslar Başkanlıkça ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzlarda açıklanır.”

IV- ÖKC BİLGİ FİŞİ DÜZENLENMESİ GEREKEN DURUMLAR

1- YN ÖKC Bilgi Fişi Düzenlenmesi Gereken Durumlar:

24 Temmuz 2020 tarihli "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz" da belirtilen durumlar için e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile, bazı durumlarda BİLGİ FİŞİ düzenlenmesi gerektiği yönünde düzenleme bulunduğundan, kılavuzda belirtilen durumlarda müşterilere YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti devam etmektedir.

Buna göre e-Arşiv Fatura düzenlenmiş olsa bile;

- Nihai tüketicilere mal tesliminde irsaliye niteliğinde
- Tahsilatın bankadan kredi kartıyla veya banka haricinde yapılması durumunda tahsilata ilişkin,
- Yemek kartı/fişi karşılığı satışlarda,

Bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu olup, bilgi fişi düzenlenmesi zorunlu olan durumlarda, EFT-POS Uyumlu YN ÖKC ile bilgi fişi düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan "Bilgi Fişleri" Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz (Sürüm 3.0) 24 Temmuz 2020 ye Göre Mükelleflerin YN ÖKC Kullanmak Suretiyle Gerçekleştirdikleri;

- a) Fatura ile belgelendirilen satışlarında,
- b) Yemek fişi/yemek kartı karşılığı verdikleri mal satışı ve hizmet ifalarında,
- c) Mal teslimi veya hizmetin ifasından önce ön tahsilat (avans) mahiyetinde aldıkları tutarların belgelendirilmesinde,
- ç) Otopark giriş işlemlerinde,

d) Fatura tahsilatı ve cari hesap tahsilatı işlemlerinde,
e) Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından belirlenecek benzeri diğer işlemlerde,
YN ÖKC'den **BİLGİ FİŞİ** düzenleyerek müşterilerine vereceklerdir.

EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan otopark giriş işlemlerinde ödemenin yöntemi ve belgenin türüne bağlı kalınmaksızın her hal ve şartta "BİLGİ FİŞİ" düzenlenecektir.

2- Bilgi Fişleri İle POS Sliplerinin Bütünleşik Olması Gerekmemektedir:

Ödemelerin banka/kredi kartı ile yapılması halinde YN ÖKC'den düzenlenecek bilgi fişi ile POS slibi birleştirilerek tek bir belge olarak yazdırılacaktır. Bilgi fişi 2 nüsha halinde basılabilecek, istenmesi halinde bir nüshası satıcıda kalacaktır.

Faturalı (e-Fatura/e-Arşiv Faturası ile belgelendirilen satışlar dahil) satışlarda faturanın işlem anında müşteriye verilmesi halinde YN ÖKC'de düzenlenen bilgi fişlerinin (banka veya kredi kartı ile yapılan tahsilatlar hariç) çıktısının verilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Söz konusu bilgi fişleri YN ÖKC'lerin EKÜ'sünde kayıt altında tutulabilecektir. Tahsilatın banka veya kredi kartı ile yapılması halinde POS slip bilgilerini de ihtiva eden bilgi fişinin müşteriye verilmesi mecburiyeti her hal ve şartta bulunmaktadır.

Faturalı satışlarda, fatura satış anında veya en geç yasal süresinde düzenlenmelidir.

YN ÖKC'ler bilgi fişlerinin düzenlendiği tarihi dikkate alarak süresinde fatura düzenlenmesi hususunu periyodik olarak satıcıya hatırlatmalıdır.

3- Faturası Önceden Düzenlenmiş Perakende Satışlara İlişkin Tahsilatlarda da EFT/POS Uyumlu YN ÖKC Kullanılarak Bilgi Fişi Düzenlenecektir:

Faturası önceden düzenlenmiş olan perakende mal satışı veya hizmet ifası ile ilgili olarak yapılan tahsilatlarda da EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar kullanılacaktır. Bu şekildeki kullanımlarda, Teknik Kılavuzun 17/e maddesinde açıklandığı gibi önceden düzenlenen fatura bilgileri (fatura tarih ve no) EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaza kaydedilmek suretiyle, tahsilata ilişkin bilgi fişi düzenlenerek işlem sonlandırılacaktır.

İstanbul VDB'lığının 02.11.2018 tarih 11395140-105[VUK-1-20911]-974302 sayılı "E-arşiv fatura düzenleyip yanında YN ÖKC bilgi fişi verme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı" konulu özelge aşağıdaki gibidir:

"... Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtilen ÖKC kullanımından muafiyet koşullarının sağlanmadığı süreçte; e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura ile belgelendirilen perakende mal ve hizmet satışlarında mağazalarınızda ödeme yapılıp belge düzenlenmesi gereken her satış veya hizmet ifasının gerçekleştiği noktalarda ayrı ayrı olmak üzere yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (faaliyetinizin niteliğini göz önünde bulundurarak bünyesinde POS altyapısını da barındıran EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC ya da banka POS cihazlarının haricen bağlanabildiği Basit/Bilgisayar Bağlantılı mahiyetteki yeni nesil ödeme kaydedici cihazları) kullanmanız ve fatura ile belgelendirilen satışlarınızda fatura belgesi ile birlikte yeni nesil ÖKC'den "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz" da belirtildiği şekilde bilgi fişleri düzenlemeniz gerekmektedir. Ancak, 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtilen ÖKC kullanımından muafiyet koşullarının sağlanması halinde ise faaliyetlerinizde ÖKC kullanım zorunluluğu sona ereceğinden harici banka POS cihazlarını banka vb. kuruluşlara ait tahsilat işlemlerinde kullanmanız mümkün olabilecektir..."

denilmektedir.

4- Harici Donanım Ve Yazılımların ÖKC'lerle Bağlantılı Çalışma Esasları:

Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin tahsilat işlemlerinde bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'lerle birlikte kullanılan banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının, ÖKC'ler ile uyumlu bir yapıda kullanılması gerekmektedir.

483 nolu tebliğ 8/2. Madde;

"(2) Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin tahsilat işlemlerinde bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'lerle birlikte kullanılan banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının, ÖKC'ler ile uyumlu bir yapıda (EFT-POS cihazından tahsil edilecek tutara ilişkin olarak ÖKC'den mali değeri olan fiş veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan bilgi fişi düzenlenecek şekilde) kullanılması esas olup, bu çerçevede harici EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir tahsilat işlemi için ÖKC'den mali değeri olan ÖKC fişinin veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan ÖKC bilgi fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi zorunludur."

5- İrsaliye Yerine Geçen Bilgi Fişleri:

Bilgi Fişi, 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre *e-Fatura ve e-Arşiv Faturası uygulamasına geçen mükellefler tarafından irsaliye yerine geçen belge olarak da kullanılabilir.* Bunun için bilgi fişinin satış anında düzenlenmesi ve satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanması gerekmektedir. İrsaliye yerine geçen bilgi fişinde (ekte örneğine yer verilen 2 No.lu bilgi fişi) satılan malın cinsinin, miktarı ile diğer satış bilgilerinin, imzalanacak bölümün ve “İRSALİYE YERİNE GEÇER” ibaresinin bulunması zorunludur. İrsaliye yerine geçen bilgi fişlerinde “MALİ DEĞERİ YOKTUR” ibaresi bulunmayacaktır. Mal satış detay bilgilerinin yazılmadığı Bilgi Fişleri irsaliye yerine geçmez.

6- Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri:

YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen satışların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 232. Maddesinde fatura düzenlenmesi mecburiyeti bulunan vergi mükelleflerine yapılmış olması veya müşterinin nihai tüketici olmakla beraber fatura istemesi ya da satış tutarının fatura düzenleme haddini aşması halinde; satıcının müşteriye fatura vermesi zorunludur.

Bu şekilde düzenlenen/düzenlenecek faturalara istinaden YN ÖKC'den aşağıdaki örneklere ve açıklamalara uygun Bilgi Fişleri düzenlenecektir.

Fatura (e-Fatura ve e-Arşiv faturasının kağıt çıktısı dahil), sevk irsaliyesi veya irsaliyeli faturanın, satış anında düzenlenerek müşteriye verilmesi ve tahsilatın banka veya kredi kartı ile yapılmamış olması halinde YN ÖKC'de oluşturularak EKÜ'de kayıt altına alınması zorunluluğu bulunan bilgi fişinin ayrıca kağıt çıktısının alınması ve müşteriye verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

Faturalı satışlara ait Bilgi Fişlerinin irsaliye yerine geçmeyecek olması halinde bilgi fişlerinin üzerinde satılan mal veya hizmetin cinslerinin detaylı olarak gösterilme zorunluluğu olmayıp, KDV oranları esas alınarak gruplandırılmak suretiyle de gösterilmesi mümkündür. Düzenlenecek faturalarda ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230/4 maddesi gereğince; satışı yapılan mal veya hizmetin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı bilgilerinin ayrı ayrı gösterilmesi gerektiği tabiidir.

7- Satıcının E-Arşiv Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumlarda Bilgi Fişi Düzenlenmesi:

e-Arşiv Fatura uygulamasına geçen mükelleflerin e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine gerçekleştirmiş oldukları mal ve hizmet satışlarında; alıcının isteğine bağlı olarak; e-Arşiv uygulaması üzerinden tanzim edecekleri e-Arşiv Faturasını elektronik ortamda iletcekler veya kağıt çıktısını imzalayarak vereceklerdir. YN ÖKC'den ise işlem anında e-Arşiv Faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) düzenlenecektir.

Satıcı aşağıdaki 3 yöntemden birini tercih ederek irsaliye veya irsaliye yerine geçen belge düzenleyebilecektir.

a) Müşteriye YN ÖKC'den sevk irsaliyesi yerine geçen bilgi fişi imzalanarak verilebilir. (2 No.lu Bilgi Fişi)

b) 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 7.1. bölümü uyarınca satış anında irsaliye yerine geçen e-Arşiv Faturasının kağıt çıktısı imzalanarak müşteriye verilebilir.

c) Müşteriye seri sıra numaralı sevk irsaliyesi belgesi düzenlenerek verilebilir.

Bu bilgi fişleri üzerine " e-Arşiv Faturası / İrsaliye Seri-Sıra No" sunun kaydedilmesi esas olmakla beraber, e- Arşiv Faturasının veya irsaliyenin sonradan düzenleneceği durumlarda bilgi fişinin bu bölümüne, faturası sonradan düzenlenecek "FSD" ibaresi yazılacaktır. Sonradan düzenlenecek e-Arşiv Faturası / sevk irsaliyesinin üzerine ise daha önce düzenlenmiş olan bilgi fişinin tarihi, Numarası, Z No'su ve ödeme kaydedici cihazın sicil numarası yazılacaktır.

8- Bilgi Fişlerinin İşlemlerin Mahiyetine Uygun Olarak Düzenlenmesi Ve Mali Belgeye Dönüştürülmesi Zorunluluğu:

Bilgi fişlerinin mükellefler tarafından, işlemlerin mahiyetine uygun olarak kılavuzda belirtilen şekilde düzenlenmesi ve daha sonradan mali değeri olan ÖKC fişine veya fatura vb. belgelere dönüştürülmesi zorunludur.

Bilgi fişlerinin, işlemlerin mahiyetine uygun olarak düzenlenmediğinin veya ÖKC fişi veya fatura ile belgelendirilmesi gereken bilgi fişi tanzim edilmiş işlemlere ilişkin olarak düzenlenmesi gereken ÖKC fişi veya faturanın düzenlenmediğinin, (sadece bilgi fişinin düzenlenmiş olduğunun) tespiti halinde vergi mevzuatında belirlenen cezai işlemler tatbik edilecektir.

Bilgi fişi düzenlenmesine ilişkin kılavuzun GİB tarafından güncellenmesi beklenilmektedir.

V- YEMEK KARTI/ÇEKİ KARŞILIĞI SATIŞLARDA BELGE DÜZENİ VE ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ:

1- Yemek Kartı/Yemek Çeki Karşılığı Satışlarda Belge Düzeni:

Yemek kartı/çeki karşılığı satışlarda belge düzeni, 382 Seri No.lu VUK Tebliğinde aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

Özel Kartlar veya Yemek Çekleri Kullanılmak Suretiyle Lokanta veya Restoranlarda Verilen Hizmetlere İlişkin Belge Düzeni:

Uygulamada bazı firmalar tarafından çeşitli adlarla çıkarılan özel kartlar, anlaşma yapılan lokanta veya restoran gibi hizmet işletmelerinde (anlaşmalı hizmet işletmeleri) sunulan hizmetin ödeme aracı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bazı lokanta, restoran vb. yemek verme hizmeti sunan işletmelerde sunulan hizmetin ödeme aracı olarak; gerek bu işletmelerce, gerekse bu hizmet işletmeleri ile anlaşma yapan firmalarca satışa sunulan yemek çeklerinin kullanıldığına da sıklıkla rastlanılmaktadır.

Özel Kartların Kullanımı:

Özel kartların, anlaşmalı hizmet işletmelerinde verilen yemek hizmetine ilişkin bedellerin ödenmesinde aşağıda belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, Tebliğin 1.3. bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesi uygun görülmüştür.

- Söz konusu kartlar, personeline yemek hizmeti temin etmek isteyen işletmeler tarafından bu kartları satışa sunan firmalardan satın alınarak personele verilecektir.

- Kartlar, bunları satışa sunan firmalarca anlaşmalı hizmet işletmelerine verilen satış noktası terminallerinden geçirilmek suretiyle, hizmet bedelinin ödenmesinde kullanılacaktır.

- Belirtilen satış noktası terminalleri, işlemin yapıldığı yer, tarih, saat, hizmet bedeli ile kalan tutarı gösterecek şekilde iki adet bilgi fişi verecek ve istenildiğinde günlük veya haftalık

olarak tahsil edilen bedelleri gösterecektir.

Yemek Çeklerinin Kullanımı:

Yemek çeklerinin, anlaşmalı hizmet işletmelerinde verilen yemek hizmetine ilişkin bedellerin ödenmesinde aşağıda belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, Tebliğin 1.3. bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesi uygun görülmüştür.

- Yemek çekleri, işverenlerce istihdam edilen personelin yemek ihtiyacının karşılanması amacıyla kullanılacaktır.
- Bu çekler dip koçanlı olarak ve dip koçanı ile çekin üzerine müteselsil sıra numarası yer verilmek suretiyle bastırılacaktır.
- Söz konusu çekler, gerek bunları kendi adına bastırarak satışa sunan hizmet işletmelerinde, gerekse bunları satışa sunan firmalarla anlaşmalı hizmet işletmelerinde münhasıran yemek bedellerinin ödenmesinde kullanılacaktır.

Özel Kartlar ve Yemek Çeklerinin Kullanımına İlişkin Belge Düzeni:

Özel kartları ve yemek çeklerini çıkaran firmalar tarafından, hizmet alımında kullanılacak bedellerin karta yüklendiği veya çeklerin satıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde, bu kartları veya çekleri personeline vermek üzer alan işletmeler adına fatura düzenlenecektir.

Yemek bedellerinin;

- Özel kartlar kullanılarak ödenmesi durumunda satış noktası terminalinden alınan iki adet bilgi fişinden birinin kart sahibine verilmesi, diğerinin ise hizmet işletmesinde kalması,
- Yemek çekleri kullanılarak ödenmesi halinde yemek çekinin dip koçanının hizmet alan personelde, diğerinin ise hizmet işletmesinde kalması şartlarıyla,

hizmetten yararlanan personele ayrıca Vergi Usul Kanununda belirtilen belgelerden herhangi birinin (ödeme kaydedici cihaz fişi, perakende satış fişi veya fatura) verilmesine gerek bulunmamaktadır.

Anlaşmalı hizmet işletmelerinin, bedeli özel kartlar veya yemek çekleri kullanılarak ödenen hizmetler için, özel kartları veya yemek çeklerini satışa sunan firmalar adına hizmetin tamamlandığı tarihten itibaren yedi gün içinde fatura düzenlemeleri gerekmektedir.

Ancak, ödemenin söz konusu özel kartlar veya yemek çekleri ile yapılması sırasında bu belgelerden birinin sehven düzenlenmesi halinde mükerrerliğin önlenmesi bakımından düzenlenen belgenin iptali gerekecektir. İptal işlemi, anlaşmalı hizmet işletmelerince söz konusu özel kartları veya yemek çeklerini satışa sunan firmalara düzenlenecek faturalarla, doğrudan özel kartları veya kendi bastırıldığı yemek çeklerini satan hizmet işletmelerince ise bunların satışı sırasında düzenlenmiş olan faturalarla bağlantı kurulmak suretiyle gerçekleştirilecektir.

Diğer taraftan, söz konusu organizasyon dolayısıyla özel kartları ve yemek çeklerini çıkaran firmalar veya anlaşmalı hizmet işletmelerinin birbirlerinden komisyon vb. hizmet bedelleri almaları halinde ayrıca bu bedeller için fatura düzenleneceği tabiidir.

“Gelir idaresi Başkanlığı YN ÖKC - Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3 Sürüm 5.0” in 6.2 Bölümüne Göre Belge Düzeni:

Özel Kartlar veya Yemek Çekleri Kullanılmak Suretiyle Self Servis, Masada Yemek Hizmeti Veren veya Kapıya Teslim Yapan Lokanta, Restoran vb. İşyerlerinde Verilen Hizmetlere İlişkin Akışlar ve Belge Düzeni:

Özel kartların, anlaşmalı hizmet işletmelerinde verilen yemek hizmetine ilişkin bedellerin ödenmesinde aşağıda yer alan açıklamalar çerçevesinde işlem yapılması ve belgelendirilmesi gerekmektedir.

1- Söz konusu kartlar, personeline yemek hizmeti temin etmek isteyen işletmeler tarafından bu kartları satışa sunan firmalardan satın alınarak personele verilecektir.

2- Kartlar, bunları satışa sunan firmalarca anlaşmalı hizmet işletmelerinde bulunan YN ÖKC“lerden veya YN ÖKC“ler ile bu protokole göre eşleştirilmiş olan harici Banka EFT-POS cihazı veya Yemek Kartı POS cihazlarından geçirilmek suretiyle, hizmet bedelinin ödenmesinde kullanılacaktır.

3- Sipariş, adisyon veya satış işlemlerinin YN ÖKC“den başlayıp YN ÖKC“den bitmesi esas olup bu nedenle Yemek Kartı POS cihazlarına tahsil edilecek tutar bilgisi YN ÖKC“den bu protokolde belirtilen kurallara göre iletilecek, ödemenin gerçekleştirilmesi sonucunda YN ÖKC“den Bilgi Fişlerine ilişkin teknik kılavuzda belirtilen bilgi fişi (Yemek Fişi / Yemek Kartı Bilgi Fişi) üretilip müşteriye verilecektir.

4- YN ÖKC“den verilecek bilgi fişi“nin format, şekil ve içeriği GİB resmi internet sitesinde yayınlanan “Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan “Bilgi Fişleri” Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz” dokümanında belirtilen şekilde olacaktır.

5- Bahse konu Yemek Kartı POS cihazlarının YN ÖKC“lerle eşleştirilme (bağlantı) işlemi, YN ÖKC firmalarının yetkili servislerince yapılacaktır.

6- Yemek Kartı/Çeki firmalarının uygulama yazılımlarının EFT-POS özellikli YN ÖKC / harici banka EFT-POS cihazı üzerinde yüklenmesi esas olmakla birlikte, Yemek Kartı /Çeki firmalarının uygulamaya özel geliştirdikleri harici POS cihazlarını, bu protokolde ve 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 8 inci maddesinde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde Basit/Bilgisayar bağlantılı YN ÖKC“ler ile ÖKC üreticilerinin yetki ve sorumluluğunda eşleştirerek kullanmaları da mümkün bulunmaktadır.

7- YN ÖKC üreticileri, ÖKC sahibi mükellef tarafından talep gelmesi halinde, mükellefin çalışacağı, Yemek Kartı /Çeki firması ile entegrasyona ilişkin teknik detayları sağlamak durumundadır. Bu zorunluluğun yerine getirilmesi amacıyla ÖKC üreticisi, üye iş yeri anlaşması yapan Yemek Kartı /Çeki firmasından, uygulamalarının (yazılım ve donanım dahil), 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği, Teknik Kılavuz ve GMP dokümanlarında belirtilen şekilde ÖKC ile uyumlu çalışabilir hale getirilmesini yazılı olarak talep eder. Bu talep üzerine ilgili Yemek Kartı /Çeki firması da söz konusu uygulamalarını ÖKC ile uyumlu şekilde çalışabilir hale getirmek zorundadır.

8- Yemek kartı firmalarına ait harici POS cihazlarını kullanan mükellefler, söz konusu POS cihazları ile gerçekleştirdikleri tahsilat işlemleri için 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde, yemek kartı firmasına fatura düzenlemek suretiyle belgelendirmesi ve kendisinde kalan yemek kartı tahsilatı bilgi fişi nüshasını (yemek kartı POS cihazından 2 nüsha olarak düzenlenen slip belgesinin mükellefte kalan nüshasını) düzenlenen faturaları ile birlikte muhafaza etmesi gerekmektedir.

9- Yemek kartı firmalarının (bu protokolün 6.3. bölümünde belirtilen imkandan yararlananlar hariç) yukarıda yer verilen işlem süreçlerine olan uyumlarını (uygulamalarına ilişkin yazılımların EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler üzerine yüklenmesi veya yemek kartı POS cihazlarının bu protokole göre Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'lerle eşleştirilmesinin sağlanması işlemleri) 1/4/2018 tarihine kadar sağlamaları gerekmektedir. Bu çerçevede, yemek kartı firmaları ile üye işyeri anlaşması yapan mükellefler de, belirtilen tarihten itibaren yemek kartı POS larına ilişkin uygulama yazılımlarını ya EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler üzerine kurdurmak suretiyle ya da harici yemek kartı POS cihazlarını Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'leri ile bu protokolde belirtilen eşleştirme kurallarına göre bağlantılı bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.

Konuyla ilgili İzmir VDB'lığının 13/06/2011 tarih B.07.1.GİB.4.35.18.02-1741-240 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

" ... Bu itibarla, özel kartlar veya yemek çekleri kullanılmak suretiyle lokanta veya restaurantlarda verilen hizmete ilişkin anılan tebliğ ile getirilen düzenlemelere uyulması gerekmektedir.

Buna göre, şirketinizin ... şubesinde müşterilere sunulan yemek hizmetine ilişkin bedellerin özel kartlar veya yemek çeki kullanılması suretiyle ödenmesi esnasında müşterilere Vergi Usul Kanununda belirtilen belgelerden herhangi birinin (ödeme kaydedici cihaz fişi, perakende satış fişi veya fatura) verilmesine gerek bulunmamakta olup, sehven düzenlenmesi halinde ise mükerrerliğin önlenmesi için düzenlenen belge iptal edilecektir..."

İstanbul VDB'liğının 19/08/2011 tarih B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1362 özelgesi aşağıdaki gibidir:

“... Yukarıdaki hükümlere göre, özel kartlar veya yemek çekleri kullanılmak suretiyle hizmet işletmelerinin verdiği yemek hizmetlerinde hizmet bedelleri organizasyon şirketlerinden tahsil edilmekte, hizmet işletmeleri de faturayı yemek hizmetinden faydalanan personel yerine bedeli tahsil ettikleri organizasyon firması adına düzenlemektedirler. Söz konusu hizmetler, özel kart ve yemek çeklerini çıkaran organizasyon şirketleri ile hizmet işletmeleri arasında yapılan sözleşmelere dayanmakta ve süreklilik arz etmektedir. Bu itibarla, hizmet işletmeleri tarafından Şirketinize KDV vergilendirme dönemini geçmeyecek şekilde aylık dönemler itibariyle fatura düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan fatura, hizmet ifa edildikten sonra hangi tarihte düzenlenirse düzenlensin hizmet işletmelerinin hizmetin yapıldığı dönemde KDV'yi beyan etmeleri, organizasyon firmalarının ise ödedikleri KDV'yi en erken faturayı defterlerine kaydettikleri dönemde indirim konusu yapmaları gerekmektedir...”

2- Yemek Kartı/Çeki Karşılığı Satışlarda EFT/POS Uyumlu Yeni Nesil ÖKC Kullanma Mecburiyeti:

Mevcut düzenlemelere göre; yemek kartı/fişi karşılığı satışlarla ilgili EFT/POS uyumlu ÖKC'lardan mali değeri bulunmayan ÖKC Bilgi Fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi zorunluğunu devam etmektedir.

Yürürlükte olan, 483 Seri No.lu VUK Tebliğinin 8/2 bölümü aşağıdaki gibidir:

“... (2) Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin tahsilat işlemlerinde bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'lerle birlikte kullanılan banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının, ÖKC'ler ile uyumlu bir yapıda (EFT-POS cihazından tahsil edilecek tutara ilişkin olarak ÖKC'den mali değeri olan fiş veya **yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan bilgi fişi düzenlenecek şekilde)** kullanılması **esas olup,** bu çerçevede harici EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir tahsilat işlemi için ÖKC'den mali değeri olan ÖKC fişinin veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan ÖKC bilgi fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi zorunludur...”

Yemek kartı firmalarına ait POS cihazlarının perakende mal ve hizmet satışlarının tahsilat işlemlerinde kullanılması nedeniyle, YN ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre bir yapıda kullanılmasının esas olduğu “ Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3” dokümanında belirtilmiştir. (https://ynokc.gib.gov.tr/UploadedFiles/Files/GMP3_v5_0_02082018.pdf)

Söz konusu dokümana göre; yemek kartı/çeki firmalarının uygulama yazılımlarının EFT-POS özellikli ÖKC'lar üzerine yüklenmesi esası getirilmiştir.

Bu çerçevede, yemek kartı firmaları ile üye işyeri anlaşması yapan mükellefler de, belirtilen tarihten itibaren **(1.7.2024 tarihinden itibaren)** yemek kartı POS larına ilişkin uygulama yazılımlarını ya EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler üzerine kurdurmak suretiyle ya da harici yemek kartı POS cihazlarını Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'leri ile bu prototolde belirtilen eşleştirme kurallarına göre bağlantılı bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.

Yemek kartı firmalarına ait harici POS cihazlarını kullanan mükellefler, söz konusu POS cihazları ile gerçekleştirdikleri tahsilat işlemleri için 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde, yemek kartı firmasına fatura düzenlemek suretiyle belgelendirmesi ve kendisinde kalan yemek kartı tahsilatı bilgi fişi nüshasını (yemek kartı POS cihazından 2 nüsha olarak düzenlenen slip belgesinin mükellefte kalan nüshasını) düzenlenen faturaları ile birlikte muhafaza etmesi gerekmektedir.

3- Yemek Fişi (Kartı), Hediye Kartı Vb. Kabul Ederek Satış Yapanlar Düzenlemeleri Gereken “Bilgi Fişi” İçin EFT/POS Uyumlu YN- ÖKC Kullanmak Zorunda Olup, Eski Nesil ÖKC'lar İle “Bilgi Fişi” Düzenlenmesi Mümkün Olamayacak:

382 numaralı VUK tebliğinin “1.3” bölümünün ikinci paragrafında yapılan açıklamaya göre; yemek fişi veya hediye kartı ile personeline yemek bedeli olarak karta puan yüklenmesi için anlaşan firma personeli tarafından kartla alış verişi yapıldığında, faturanın özel kart organizasyonu yapan firma adına düzenlenmesi gerektiğinden, alış verişi yapana ÖKC fişi veya e-arşiv fatura yerine “Bilgi Fişi” verilmesi uygulaması aynen devam etmektedir.

GİB tarafından hazırlanan “*Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz*” unda “belgenin türüne bağlı kalınmaksızın her hal ve şartta “BİLGİ FİŞİ” düzenlenecektir.”

Açıklaması ile de özel kartlarla yapılan alışverişte her halde bilgi fişi düzenlenmesi gerektiği özellikle vurgulanmaktadır.

557 No.lu tebliğinin "Diğer Hususlar" başlıklı 6. Maddesinin aşağıda metni bulunan (3). Paragrafında yer alan "Önceki Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinin bu Tebliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir" açıklamasına göre "483 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği"nin "ÖKC'lerden düzenlenebilecek diğer belgeler" başlıklı 12. Maddesinin aşağıda metni bulunan (2).paragrafının sonunda eski ve yeni nesil ÖKC'lerde düzenlenerek muhatabına elektronik ortamda iletilen belgelerin elektronik ortamda kaydedilmesinin sağlanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Bu nedenle e-arşiv fatura için bilgi fişi düzenlenerek elektronik ortama kaydedilmesi zorunlu olup, bu işlemler 01.07.2024 tarihinden sonra eski nesil ÖKC'ler kullanılarak yapılamayacağından, POS uyumlu YN- ÖKC ile yapılması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle bu işlem için Eski Nesil ÖKC'lerin 01.07.2024 tarihinden itibaren kullanılmayacağı anlaşılmaktadır.

4- Yemek Fişi/Yemek Kartı İle Yapılan Tahsilatlara İlişkin Düzenlenecek Bilgi Fişleri:

Self-servis, masada yemek hizmeti veren veya kapıya teslim yapan lokanta, restoran vb. işyerlerinde, ödemenin yemek kartlarıyla harici cihazlar kullanılarak veya kupon benzeri yemek çekleri (fişleri) ile yapılması halinde; satış bedeli ile yemek fişi/kartı üreten firma bilgisi YN ÖKC'lere kaydedilecek ve ekte örneğine yer verilen (4-A No.lu) mali değeri olmayan bilgi fişi düzenlenerek bir nüshası müşteriye verilecek ve bir nüshası da işletmede (EKÜ'de) kalacaktır.

Bu fişlerde müşterinin VKN bilgileri yer almayacaktır. Belli bir döneme ilişkin Yemek Kartı/Yemek Çeki ile yapılan tahsilatlara ilişkin olarak tanzim edilen BİLGİ FİŞLERİ'ndeki bilgiler baz alınarak Yemek Kartı/Yemek Çeki firmaları itibariyle söz konusu tutarlar için genel esaslara uygun olarak Vergi Usul Kanunu ve 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre fatura düzenlenecektir.

Bilindiği üzere; 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 1'inci bölümünde Özel kartların veya yemek çeklerinin anlaşmalı hizmet işletmelerinde verilen "yemek hizmetlerine" ilişkin bedellerin ödenmesinde kullanılması gerektiği açıklanmış olduğundan söz konusu kartlar veya çekler ile yapılan tahsilat işlemlerinde bu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Satış bedelinin tamamının Yemek Kartı/Yemek Çeki karşılığında tahsil edilmesi halinde "MALİ DEĞERİ OLMAYAN BİLGİ FİŞİ" düzenlenecek olup, bedelin Yemek Kartı/Yemek Çeki ile tahsil edilmediği diğer yöntemlerle tahsil edildiği (Nakit veya Banka/Kredi Kartı) durumlarda ise genel esaslara uygun olarak "MALİ DEĞERİ OLAN ÖKC FİŞİ" düzenlenecektir.

Satış bedelinin kısmen yemek kartı/yemek çeki ile tahsil edilmesi halinde ise ekte örneğine yer verilen (4-B No.lu) "MALİ DEĞERİ OLAN ÖKC FİŞİ" düzenlenecektir. Bu ÖKC fişinde, yemek kartı/ yemek çeki ile yapılan tahsilat tutarı üzerinden KDV hesaplanmayacak olup diğer ödeme türlerine göre yapılan tahsilat tutarı üzerinden KDV hesaplanacaktır.

(4-A) NO.LU : ÖDEMENİN TAMAMININ YEMEK FİŞİ/YEMEK KARTI İLE YAPILMASI HALİNDE DÜZENLENECEK BİLGİ FİŞİ ÖRNEĞİ

AAAAAAAAAAAAAAAA SAN. VE TİC. A.Ş.
BIRLIK CAD. NO:37 TEL: 1111111
BAGCILAR/ ISTANBUL BAGCILAR V. D. 1234567890
TESEKKURLER

TARİH : 14/08/2015
SAAT : 12:45
FİŞ NO : 0025

BİLGİ FİŞİ

TÜR: YEMEK FİŞİ/KARTI

YEMEK %8 110,00
TATLI %8 50,00
İÇECEK %8 30,00

TOPLAM KDV 14,07
TOPLAM TUTAR 190,00

YEMEK FİŞİ / YEMEK KARTI 190,00

MERSİS NO:1122334455667788
TESCİLLİ İNTERNET ADRESİ

MALİ DEĞERİ YOKTUR

FİRMA BİLGİSİ (YEMEK FİŞİ/ KARTI FİRMASI)

Z NO : 001

EKÜ NO: 001

MF XX11000100

(4-B) NO.LU : KISMEN YEMEK FİŞİ/YEMEK KARTI KISMEN DE NAKİT/KREDİ KARTI VB. İLE YAPILAN TAHSİLATLARDA DÜZENLENECEK ÖKC FİŞİ ÖRNEĞİ

FFFFFFFFFFFFFF SAN. VE TİC. A.Ş.
ATATÜRK CAD. NO:14 TEL: (216)1111111
ATAŞEHİR/ İSTANBUL
ATAŞEHİR V. D. 1234567890
TESEKKURLER

TARİH : 22/05/2016
SAAT : 20:45
FİŞ NO : 0026

YEMEK %8 80,00

TATLI %8 40,00

İÇECEK %8 30,00

TOPLAM KDV 8,8

TOPLAM TUTAR 110,00

YEMEK FİŞİ / YEMEK KARTI 40,00

NAKİT 110,00

MERSİS NO:1122334455667788

TESCİLLİ İNTERNET ADRESİ

FİRMA BİLGİSİ
(YEMEK FİŞİ/ KARTI FİRMASI)

.....
.....
.....
.....

Bankacılık İşlem Bilgileri
(Ödemenin Banka/Kredi Kartı Yoluyla Yapılması
Halinde)

.....
.....
.....
.....

Z NO : 001

EKÜ NO: 001

MF XX11000100

5- Yemek Kartı Firmaları Tarafından Verilen Harici POS Cihazlarının Kullanılmaya Devam Edilmesi Mmkün Mddr?

SORU-34: Yemek Kartı Firmaları Tarafından Verilen Harici POS Cihazlarının Kullanılmaya Devam Edilmesi Mmkün mddr? (GİB Soru-Cevaplar Bolumu)

Yemek kartı firmalarına ait POS cihazlarının perakende mal ve hizmet satışlarının tahsilat işlemlerinde kullanılması nedeniyle, YN OKC'lerle bağlantılı ve entegre bir yapıda kullanılmasının esas olduğu " Gelir İdaresi Başkanlığı OKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında belirtilmiştir (https://ynokc.gib.gov.tr/UploadedFiles/Files/GMP3_v5_0_02082018.pdf)

Söz konusu dokümana göre; yemek kartı/çeki firmalarının uygulama yazılımlarının EFT-POS özellikli OKC'ler üzerine yüklenmesi esas olmakla birlikte, yemek kartı /çeki firmalarının uygulamaya özel geliştirdikleri POS cihazlarını, GMP-3 protokolünde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde Basit/Bilgisayar bağlantılı OKC'ler ile OKC üreticilerinin yetki ve sorumluluğunda eşleştirilerek kullanmaları da mümkün bulunmaktadır.

Yemek kartı firmalarının uygulamalarına ilişkin yazılımların EFT-POS özellikli YN OKC'ler üzerine yüklenmesi veya yemek kartı POS cihazlarının bu protokole göre Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN OKC'lerle eşleştirilmesinin sağlanması işlemleri) 1/10/2018 tarihine kadar sağlamaları gerekmektedir.

Bu çerçevede, yemek kartı firmaları ile üye işyeri anlaşması yapan mükellefler de, belirtilen tarihten itibaren yemek kartı POS larına ilişkin uygulama yazılımlarını ya EFT-POS özellikli YN OKC'ler üzerine kurdurmak suretiyle ya da harici yemek kartı POS cihazlarını Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN OKC'leri ile bu prototolde belirtilen eşleştirme kurallarına göre bağlantılı bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.

Ayrıca; GMP-3 dokümanının "6.3. Yemek Kartı Firmalarına Ait POS Cihazlarının YN OKC İle Bağlantılı ve Entegre Zorunluluğu Olmadan Haricen Kullanılabilmesinin Koşulları:" başlıklı bölümünde aşağıda belirtilen şartları sağlayan yemek kartı firmalarının POS cihazlarının, YN OKC'lerle GMP-3 dokümanında belirtilen esaslara göre bağlantılı ve eşleştirilerek kullanma mecburiyeti olmadan da haricen kullanılma imkanı bulunmaktadır.

Belirtilen şartları sağlayan Yemek Kartı firmalarının POS cihazları, GMP-3 dokümanında belirtilen kurallara tabi tutulmadan yeni nesil OKC uygulaması öncesinde kullanıldığı gibi 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre kullanımına devam edilmesi mümkün bulunmaktadır.

SORU-16: YN ÖKC Kullanımından Muaf Tutulan Mükellefler Sahip Oldukları YN ÖKC'leri Kullanmaya Devam Edebilecekler mi?

<https://ynokc.gib.gov.tr/Home/SSS>

Tüm satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura düzenleyen ve diğer şartları da yerine getirerek YN ÖKC kullanımından muaf tutulan ve işletmelerinde kısmen YN ÖKC kullanmaya başlamış olan mükellefler, mevcut eski ve yeni nesil ÖKC'lerini mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren durum oluşuncaya kadar, müşteriye düzenlenerek elektronik ve/veya kağıt ortamda iletilen/verilen e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Bilet vb. elektronik belgelere ait tahsilat ve ÖKC Bilgi Fişlerinin düzenlenmesi işlemlerinde kullanmaya devam edebileceklerdir. Düzenlenen bilgi fişlerinde müşteri adına düzenlenen ve elektronik ortamda iletilen e-Arşiv Fatura, e-Bilet vb. elektronik belgelerin hangi ortamdan ve nasıl temin edilebileceğine, erişilip görüntülenebileceğine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Bu işletmeler tarafından söz konusu eski nesil ve yeni nesil ÖKC'ler mali hafızaları dolmadan veya mali hafıza değişimini gerektiren durum oluşmadan önce hurdaya ayrılma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Muafiyet koşullarının ihlal edilmemesi için, tüm satış işlemlerine e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura verilmesi gerektiğinden, sahip olunan YN ÖKC'lerden müşterilere ÖKC fişi düzenlenmemesi, sadece bilgi fişi mahiyetindeki belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

6- Yemek Kartı/ Firmalarının Sağlamaları Gereken Şartlar:

Yemek Kartı firmalarına ait harici POS cihazlarının YN ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre bir şekilde çalışma zorunluluğunun bulunmaması için Yemek Kartı Firmaları tarafından aşağıda belirtilen koşulların yerine getirilmesi ve bu hususların Başkanlığa yazılı olarak yemek kartı firması tarafından bildirilmesi gerekmektedir.

1- Yemek Kartı POS cihazlarından münhasıran yemek kartı ile ilgili işlemlerin gerçekleştirilmesi, başkaca tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesinin mümkün kılınmaması ve gerçekleştirilen her tahsilat işleminin yemek kartı firmasının bilgi işlem sistemlerinde güvenli bir şekilde kayıt ve izlenmesini sağlayacak ISO 20000: Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi Standardı ve ISO 27001: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikalarına haiz bilgi sistemi alt yapısının 1/7/2018 tarihine kadar tesis edileceğinin veya bu niteliklere haiz bir dış hizmet sağlayıcıya ait bilgi sistemi altyapısından yararlanılacağına GİB'e yazılı olarak taahhüt edilmesi,

2- Yemek kartı firmalarının bilgi sistem altyapılarının ISO 20000 ve ISO 27001 standartlarına uygunluğunun her iki yılda bir ilgili mercilerce denetlenmesi ve denetim sonuçlarının GİB'e izleyen yılın 6. ayın sonuna kadar bildirileceğinin yazılı olarak taahhüt edilmesi,

3- Yemek kartı firmaları, kendileri tarafından kullanılacak harici POS cihazlarının PCI ve EMV regülasyonlara uygun POS cihazları olacağına ve bu POS cihazlarından gerçekleştirilecek her bir tahsilat işlemine ilişkin bilgileri (Yemek kartı POS cihazlarını kullanan mükellef ve günlük tahsilat işlemleri bazında) ile bu tahsilatlar için POS cihazından gerçekleştirilen işlemler karşılığında kendilerine kullanıcı mükellefler (üye işyerleri) tarafından düzenlenen fatura bilgilerini, GMP-3 dokümanı ekinde (Ek-2) de yer verilen format, içerik, standart ve sürelerde elektronik ortamda GİB'in belirleyeceği elektronik uygulamalar üzerinden GİB bilgi sistemlerine bildirebilecek elektronik alt yapıyı en geç 1/7/2018 tarihine kadar tesis edileceğinin GİB'e yazılı olarak taahhüt edilmesi, gerekmektedir.

Belirtilen imkandan yararlanmak üzere başvuru yapan yemek kartı firmaları, 1/7/2018 tarihinden itibaren üye işyeri, pos cihazı ve günlük işlemler bazında olmak üzere aylık dönemler itibariyle hazırlanarak, en geç izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Başkanlığımız BTRANS sistemi üzerinden GİB'e elektronik ortamda bildireceklerdir.

Söz konusu veri gönderimi sırasında dikkat edilecek hususlar ve uyulması gereken diğer kurallar yine nesil ÖKC uygulamasını ilişkin Başkanlığımız internet sitesi ile BTRANS sistemi üzerinden ayrıca duyurulacaktır.

Başkanlığa yukarıdaki şartları sağlayarak yazılı olarak başvuran yemek kartı firmalarının bilgileri Başkanlığın yeni nesil ÖKC uygulamasına ilişkin internet sitesinden duyurulmaktadır.

https://ynokc.gib.gov.tr/UploadedFiles/Files/yemekkartiposfirmalari_2.pdf

Duyurulan yemek kartı firmalarının POS cihazları, yeni nesil ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre olma zorunluluğu olmadan öteden beri olduğu gibi kullanımına devam edilebilecektir.

Yemek kartı firmalarına ait harici POS cihazlarını kullanan mükellefler, söz konusu POS cihazları ile gerçekleştirdikleri tahsilat işlemleri için 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde, yemek kartı firmasına fatura düzenlemek suretiyle belgelendirmesi ve kendisinde kalan yemek kartı tahsilatı bilgi fişi nüshasını (yemek kartı POS cihazından 2 nüsha olarak düzenlenen slip belgesinin mükellefte kalan nüshasını) düzenlenen faturaları ile birlikte muhafaza etmesi gerekmektedir.

7- Kantinlerde Uygulanan Önden Yüklemeli Kart Sisteminde Fatura Düzenlenmesi Halinde Ödeme Kaydedici Cihaz Bulundurma Zorunluluğu:

Çanakkale Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü'nün 03.08.2016 tarih 47423198-3100[1-/2015-3]-13 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

"... Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; perakende mal ve hizmet ifası ile iştiğal etmeniz halinde 3100 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 1 fıkrası uyarınca ödeme kaydedici cihaz kullanım zorunluluğunuz bulunacak olup bir ödeme aracı mahiyetinde olan manyetik kartlara mal ve hizmet tesliminden önce para yüklenmesi işlemleri karşılığında mali değeri bulunan fatura veya ÖKC fişinin düzenlenmesinin zorunlu olmayıp, yeni nesil ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen bu tahsilat işlemleri için; detayları Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan "Bilgi Fişleri" Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuzda açıklanan "Avans Bilgi" fişinin düzenlenmesi ve söz konusu manyetik kartlar kullanılmak suretiyle mal teslimi veya hizmetin ifa edilmesi anında veya kanunen verilen süreler dahilinde, düzenlenmiş avans bilgi fişi ve/veya harcamada kullanılan manyetik kart ile ilişkilendirmek suretiyle fatura veya fatura yerine geçen belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir. Düzenlenecek bu belgeler üzerinde de teslim veya ifaya konu mal veya hizmetin tabi olduğu katma değer vergisi oranının dikkate alınması gerektiği tabiidir..."

VI- TÜM SATIŞLARINDA E-FATURA/E-ARŞİV FATURA DÜZENLEMELİK ÜZERE ÖKC MUAFİYETİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI:

1- Tüm Satışlarında E-Fatura Ve/Veya E-Arşiv Fatura Düzenleyen Mükelleflerin ÖKC Kullanma Muafiyeti:

25/09/2024 tarih 32673 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 483)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 566)" ile; ödeme kaydedici cihaz kullanımından muaf olanların satış hasılatı, aktif büyüklük, öz sermaye ve öz kaynak tutarlarının güncel koşullar dikkate alınarak yeniden belirlenmesi ve sonraki yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılması ve ödeme kaydedici cihaz kullanımından muaf olanların söz konusu koşulları sağlayamaması durumunda, belirli bir süre sonunda ödeme kaydedici cihaz kullanmaya başlaması gerektiği yönünde yeni usul ve esaslar belirlenmiştir.

2- Muafiyet Başvurusu Nasıl ve Nereye Yapılacak?

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6. Maddesi uyarınca, Tebliğle belirlenen işletme büyüklüğü ölçüleri ile ödeme kaydedici cihaz veya fatura düzenleyen sistem sayısı koşullarını sağlayan mükelleflerin; ÖKC kullanma mecburiyetinden muaf olmak isteyen (www.efatura.gov.tr internet adresinde 10/10/2017 tarihinde yayınlanan duyuruda detaylı olarak açıklanmıştır.) mükelleflerin, dilekçe ile tebliğde belirlenen şartları sağladıklarını gösteren tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine (merkez vergi dairesi) yazılı olarak başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 483)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 566) ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

* Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları değiştirilmiş ve aynı maddeye fıkra eklenmiştir.

3- Tüm Satışlarında E-Fatura Ve/Veya E-Arşiv Fatura Düzenleyen Mükelleflerin ÖKC Kullanım Muafiyeti Şartları:

Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No:1)'nde belirtilen e-Defter uygulamasına dahil olan YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerden;

- Hesap dönemi sonu itibarıyla satış veya gayrisafi iş hasılatının 110 milyon TL'yi, bilanço aktif toplamının 110 milyon TL'yi, bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamının 11 milyon TL'yi aşması koşullarından en az ikisini sağlayan ve 50' den fazla YN ÖKC'ye sahip olan,
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 509)'nde düzenlenen e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamaları ile,
- Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No:1)'nde belirtilen e-Defter uygulamasına dahil olan,
- YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerden,
- Perakende mal satışları ve hizmet ifaları dahil tüm satışlarında elektronik ortamda e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura düzenlemek üzere GİB'e yazılı olarak müracaat eden ve talepleri uygun görülen mükelleflerin,
- Taleplerinin uygun görüldüğünün bildirildiği tarihi takip eden ayın başından itibaren,
- Perakende mal satışları ile hizmet ifalarının belgelendirilmesinde YN ÖKC kullanma mecburiyeti sona erecektir.

- Bu muafiyet söz konusu koşulları sağlayan ve talepleri uygun görülen mükelleflerce sonradan açılacak şube işyerleri için de geçerli olacaktır.

- Ancak bu imkandan yararlanılabilmesi için [Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:509)'nde belirtilen e-Fatura Portalı aracılığıyla e-Arşiv Faturası düzenlenmesi hali hariç] düzenlenen e-Arşiv Faturaların bir örneğinin belgenin oluşturulmasını müteakiben; gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek ve GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-Fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmesinin sağlanması zorunludur.

- Diğer taraftan, mükelleflere e-Arşiv Faturanın düzenlenmesi konusunda GİB'den izin alarak hizmet veren özel entegratör kuruluşlarının, her e-Arşiv Faturanın kendi bilgi işlem sistemleri aracılığıyla oluşturulmasını sağlayacak ve e-Arşiv Raporu ile GİB'e raporlanmasını garanti edecek tedbirleri alması zorunludur.

- Bu maddenin birinci fıkrası kapsamına dahil olarak tüm satışlarında e-Fatura veya e-Arşiv Fatura düzenleyen mükelleflerin, söz konusu e-Fatura ve e-Arşiv Faturalarında, mal satışları ile hizmet ifalarının tahsilat işlemlerinde kullandıkları banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen tahsilata ilişkin müşteri slibinde yer alan temel bilgilere, e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına ilişkin teknik kılavuzlarda belirtildiği şekilde yer vermeleri gerekmektedir.

4- Muafiyet Kapsamına Geçen Mükelleflerin Münhasıran E-Fatura veya E-Arşiv Fatura Düzenleme Yükümlülükleri Bulunduğundan, YN ÖKC Fişi Düzenlemeleri Gerekmemektedir.

Muafiyet sonrasında mükelleflerin ÖKC kullanma mecburiyetleri sona ermekle birlikte, ÖKC ler tarafından düzenlenebilen ve bazı durumlarda zorunlu olan BİLGİ FİŞLERİNİN düzenleme zorunluluğunun devam edip etmeyeceği hususunda netlik bulunmamaktadır. Ancak GİB sisteminde sorulan sorulara verilen cevaplardan hareketle, bilgi fişi düzenlenmesine devam edilebileceği yorumlanmaktadır.

Muafiyet koşullarının ihlal edilmemesi için, tüm satış işlemlerine e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura verilmesi gerektiğinden, sahip olunan EFT-POS uyumlu YN ÖKC'lerden müşterilere ÖKC fişi düzenlenmemesi, sadece belirtilen durumlar için **BİLGİ FİŞİ** mahiyetindeki belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir. Aksi halde müşterilere E-Arşiv Fatura yerine ÖKC fişi düzenlenmesi durumunda muafiyet ihlal edilecektir.

SORU-40: ÖKC Kullanma Zorunluluğu Bulunmayan Mükelleflerin İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanmaları Mümkün müdür? <https://ynokc.gib.gov.tr/Home/SSS> (SORU VE CEVAPLAR BÖLÜMÜ)

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6'ncı maddesindeki koşulları sağlayarak ÖKC kullanımından muaf tutulanların, perakende satışlar dahil tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura vermeleri gerektiğinden, sadece tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve fatura bilgi fişlerinin tanzim edilmesi amacıyla, mevcut veya yeni alınacak YN ÖKC'leri kullanabilirler. Söz konusu ÖKC'lerden ÖKC fişi düzenlenmediği sürece, mükellefe sağlanan muafiyet devam edebilecektir.

VII- ÖKC KULLANMA MECBURİYETİ OLMAYAN MÜKELLEFLERİN TAHSİLAT AMAÇLI EFT/POS CİHAZI KULLANMALARI:

1- Toptan Satış Yapan Mükellefler Tahsilat Amaçlı Seyyar EFT-POS Cihazı Kullanmaları Mümkündür:

EFT-POS cihazı banka vb. kuruluşlar tarafından işyerlerine verilen ve kartlı ödeme işlemlerinin yapılmasına olanak sağlayan ve ÖKC özelliği bulunmayan cihazlardır. Bu cihazların, kablolu bağlantı ile ve sabit internet hattı ile çalışanlarına Kablolu (Masüstü) EFT-POS cihazı, mobil data hattı ile seyyar şekilde çalışabilenlerine Seyyar EFT-POS cihazı denmektedir.

Bankalar vb. kuruluşlar mükelleflere Seyyar EFT-POS cihazı ile Masüstü EFT-POS cihazı vermeden önce, GİB tarafından kendilerine açılan WEB SERVİS sorgulamasını yapmak zorundadırlar.

Bu sorgu sonucunda ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan mükelleflere seyyar EFT-POS cihazı ve Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil ÖKC'si olmayan mükelleflere de Masüstü (kablo ile bağlantısı yapılabilen) EFT-POS cihazı vermemeleri gerekmektedir.

Sorgulama sonucunda kendilerine Seyyar EFT-POS cihazı verilemeyeceği anlaşılan mükellefler, perakende mal ve hizmet satışı dışında kalan diğer faaliyet hizmetlerinde kullanmak için bağlı olduğu vergi dairesinden izin talebinde bulunmalı, vergi dairesi de sicilde var olan bilgilere göre mükellefin perakende mal ve hizmet satışı dışında kalan diğer faaliyet alanlarında faaliyeti bulunup bulunmadığını tetkik etmesi sonucunda, diğer faaliyet alanlarında da faaliyetinin bulunduğunun anlaşılması kaydıyla, vergi dairesinden alacağı izin yazısı ile banka vb. kuruluşlardan seyyar EFT-POS cihazı alabilir ve bu cihazları sadece perakende mal ve hizmet satışında kullanmaması gerektiği tabiidir.

Perakende satışları olmayan, toptan satış yapan ve ÖKC kullanma mecburiyeti bulunmayan mükelleflerin, tahsilat amaçlı olarak EFT/POS uyumlu seyyar POS cihazı kullanmaları mümkün olup, bu yönde verilen özgelcer aşağıdaki gibidir.

Ankara VDB'lığının 01/08/2013 tarih 27575268-195[3100-2013-252]-842 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

“... Buna göre, sözü edilen seyyar EFT-POS cihazlarının, perakende teslim ve hizmet bedellerinin tahsilinde değil, münhasıran satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlara gerçekleştirilen teslim ve hizmet (toptan satışların) bedellerinin tahsilinde kullanılması hâlinde, Tebliğin 4/a bölümü kapsamına girmediğinden, bu tahsilatlarda EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Hem perakende hem de toptan satış yapılması durumunda, perakende olarak gerçekleştirilen kısımlara ilişkin tahsilatın seyyar EFT-POS cihazı ile gerçekleştirilmesi halinde bu tahsilatlar için EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılması gerekmektedir...”

Afyonkarahisar Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü'nün 03.09.2013 tarih 63611781-195-[1-2013-1]-32 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

“... Buna göre, toptan satış yapmanız sebebiyle ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz olmadığından seyyar EFT- POS cihaz kullanıyor olsanız dahi EFT- POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz bulunmamaktadır...”

Manisa VDB'lığının 21.08.2013 tarih 53445970-195[1-2013/65-2]-80 sayılı özelgesi aşağıdaki gibidir:

“... Buna göre, sözü edilen seyyar EFT-POS cihazlarının, perakende teslim ve hizmet bedellerinin tahsilinde değil, münhasıran satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlara gerçekleştirilen teslim ve hizmet (toptan satışların) bedellerinin tahsilinde kullanılması hâlinde, Tebliğin 4/a bölümü kapsamına girmediğinden, bu tahsilatlarda EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır. Hem perakende hem toptan satış yapılması durumunda, perakende olarak gerçekleştirilen kısımlara ilişkin tahsilatın seyyar EFT-POS cihazı ile gerçekleştirilmesi halinde bu tahsilat için EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılması gerekmektedir...”

2- ÖKC Kullanma Zorunluluğu Bulunmayan Mükelleflerin İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanmaları Mümkün:

SORU-40: ÖKC Kullanma Zorunluluğu Bulunmayan Mükelleflerin İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanmaları Mümkün müdür? (GİB Soru-Cevap Bölümü)

Perakende mal ve hizmet satışında bulunan ancak Maliye Bakanlığınca ÖKC kullanma mecburiyeti dışında bırakılanlar ile kurumlar vergisinden muaf olan kurumlar isteğe bağlı olarak YN ÖKC kullanabilirler.

Ancak, 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6'ncı maddesindeki koşulları sağlayarak ÖKC kullanımından muaf tutulanların, perakende satışlar dahil tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura vermeleri gerektiğinden, sadece tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve fatura bilgi fişlerinin tanzim edilmesi amacıyla, mevcut veya yeni alınacak YN ÖKC'leri kullanabilirler. Söz konusu ÖKC'lerden ÖKC fişi düzenlenmediği sürece, mükellefe sağlanan muafiyet devam edebilecektir. (Bkz. 15 Soru)

VIII- GETİRİLEN ZORUNLULUĞA UYULMAMASI HALİNDE UYGULANACAK MÜEYYİDELER:

İlgili yasal ve idari düzenlemelere bakıldığında Yeni Nesil ÖKC uygulaması kapsamında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ilgili ceza hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Söz konusu düzenlemelerin 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesi kapsamında yapılan düzenlemeler olduğu dikkate alındığında, belirtilen yükümlülükleri uymayanlar hakkında aynı Kanunun Mükerrer 355'inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Özel Usulsüzlük Cezaları ile karşı karşıya kalınacağı değerlendirilmektedir.

30 Ekim 2024

Hamza ERTEKİN

SMMM/E.Vergi Dairesi Müdür Yrd.

Denetim ve İdare Müdürü

Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM AŞ

KAYNAKÇA:

- 69 Seri No.lu Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ,
- 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği,
- 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 435 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 483 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 507 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 509 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 557 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 566 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- Sakarya VDB'liğının 19.02.2016 tarih B.07.1.GİB.4.54.15.01-195[1-2015-4]-8 sayılı özelgesi
- İstanbul VDB'liğının 02.11.2018 tarih 11395140-105[VUK-1-20911]-974302 sayılı "E-arşiv fatura düzenleyip yanında YN ÖKC bilgi fişi verme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı" konulu özelge,
- İzmir VDB'liğının 13/06/2011 tarih B.07.1.GİB.4.35.18.02-1741-240 sayılı özelgesi,
- İstanbul VDB'liğının 19/08/2011 tarih B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1362 özelgesi,
- Çanakkale Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü'nün 03.08.2016 tarih 47423198-3100[1-/2015-3]-13 sayılı özelgesi,
- Ankara VDB'liğının 01/08/2013 tarih 27575268-195[3100-2013-252]-842 sayılı özelgesi,
- Ankara VDB'liğının 01/08/2013 tarih 27575268-195[3100-2013-252]-842 sayılı özelgesi,
- Afyonkarahisar Valiliği, Defterdarlık Gelir Müdürlüğü'nün 03.09.2013 tarih 63611781-195-[1-2013-1]-32 sayılı özelgesi,
- Manisa VDB'liğının 21.08.2013 tarih 53445970-195[1-2013/65-2]-80 sayılı özelgesi,
- 24 Temmuz 2020 tarihli "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz"
- Gelir idaresi Başkanlığı YN ÖKC - Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3 Sürüm 5.0,
- Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3
- Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz,
- GİB ÖKC Sık Sorulan Sorular <https://ynokc.gib.gov.tr/Home/SSS>
- TÜRMOB – "Perakende Mal ve Hizmet Satışı Yapan İşletmelerde, Eft-Pos Cihazlarının Kullanımına İlişkin Düzenlemeler ve Dikkat Edilecek Hususlar" <https://www.turmob.org.tr/sirkuler/detailPdf/3ad24510-6c93-460a-adea-561c2e941740/perakende-mal-ve-hizmet-satisi-yapan-isletmelerde--eft-pos-cihazlarinin-kullanimina-iliskin-duzenlem>

Merkez :	Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL	Tel: 0 212 433 83 00	Fax: 0 212 433 83 03
Antalya İrtibat :	Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA	Tel: 0 242 248 26 06	Fax: 0 242 248 66 03
Kayseri İrtibat :	Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ	Tel: 0 352 220 50 30	Fax: 0 352 220 50 40
Bursa İrtibat :	İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA	Tel: 0 224 240 09 07	Fax: 0 224 240 09 07
Fethiye İrtibat :	Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye /MUĞLA	Tel: 0 507 182 76 79	
Ticaret Sicil No :	700923	Mersis No :	0470058081600010
		Web :	www.bbdas.com.tr
		E-mail :	info@bbdas.com.tr